

مَطَرُ السَّمَكَ (باران ماهی) ترکیب اضافی جمع مطر: أمطار - جمع السمک: الأسماك - جمع سَمَكَة: سمکات

هَلْ تُصَدِّقُ أَنْ تَرَى فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ أَسْمَاكَ تَتَسَاقَطُ مِنَ السَّمَاءِ؟!

آیا باور می کنی که روزی از روزها ماهی هایی را ببینی که از آسمان پی در پی می افتند؟

تُصَدِّقُ : فعل و فاعله أَنْتَ مستتر - أَنْ تَرَى: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر- فِي يَوْمٍ : جارومجرور - مِنَ الْأَيَّامِ: جارومجرور- أَسْمَاكَ:

مفعول به- تَتَسَاقَطُ: فعل و فاعله هي مستتر- مِنَ السَّمَاءِ: جارومجرور

تُصَدِّقُ : فعل مضارع ، للمخاطب ، مزيد ثلاثی بزيادة حرف واحد من باب تفعیل و مصدره تصدیق

تَوَجَّهَ : صَدَقَ ، يَصَدِّقُ ، أَصَدَّقَ " راست گفت ، راست می گوید، راست بگو " مصدرش : صِدْق

صَدَّقَ ، بَصَدَّقَ ، صَدَّقَ " باور کرد ، باور می کند ، باور کن " مصدرش تصدیق

هرگاه حروف أن ، لِ ، لَكَ ، كَى ، حَتَّى + فعل مضارع بشوند ، فعل به صورت مضارع التزامی ترجمه می شود.

هرگاه اسمی تنوین بگیرد ، معمولاً با «ی یا یک» ترجمه می شود. أَسْمَاكَ : ماهی هایی - يَوْمٍ : روزی ، یک روز

إِنَّ نَزُولَ الْمَطَرِ وَ التَّلْجِ مِنَ السَّمَاءِ شَيْءٌ طَبِيعِيٌّ؛ بی شک بارش باران و برف از آسمان یک چیز طبیعی است.

(جهت اطلاع: قواعد درس اول پایه دوازدهم) إِنَّ: حرف مشبه بالفعل: برای تاکید کل جمله بکار می رود. نَزُولَ : اسم حرف

مشبهة بالفعل - الْمَطَرِ : مضاف الیه-وَ: واو عطف- التَّلْجِ: معطوف - من السماء: جارومجرور- شَيْءٌ: خبر حرف مشبهه

بالفعل - طَبِيعِيٌّ: صفت(نعت)

نَزُولَ : مصدر ثلاثی مجرد و فعل ماضی مفرد مذکر غایب آن " نَزَلَ " است. التَّلْجِ : جمعش الثلوج (جهت اطلاع: یخچال

فریزر: ثَلَاجَة) -جمع شَيْءٍ: أشياء

وَلَكِنْ أَيْمِكُنْ أَنْ تَرَى مَطَرَ السَّمَكَ؟! هَلْ تَظُنُّ أَنْ يَكُونَ ذَلِكَ الْمَطَرُ حَقِيقَةً وَ لَيْسَ فِلْمًا خَيَالِيًّا؟!

و اما آیا امکان دارد که باران ماهی را ببینیم؟ آیا گمان می کنی که آن باران حقیقی باشد. و فیلمی خیالی نیست؟!

أ: آیا - يُمَكِّنُ:فعل (جهت اطلاع: فاعل " أَنْ تَرَى ... ") - مَطَرًا: مفعول به- السَّمَكَ:مضاف الیه- خَيَالِيًّا: صفة

يُمَكِّنُ:من باب إفعال ، بزيادة حرف واجد- ظَنَّ ، يَظُنُّ (از ریشه ظ ن ن) -الْمَطَرِ: مُشَارٌ الیه- جمع حقیقة: حَقَائِقُ - فلم:

جمعش أفلام "

حَسَنًا فَانظُرْ إِلَى هَذِهِ الصُّورِ حَتَّى تُصَدِّقَ. خوب پس به این تصاویر نگاه کن تا باور کنی.

انظُر: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر- إِلَى هَذِهِ: جارومجرور- الصُّورِ:مُشَارٌ الیه - حَتَّى تُصَدِّقَ: تا باور کنی (مضارع التزامی)

أَنْظُرُ بِدِقَّةٍ؛ أَنْتَ تُشَاهِدُ سُقُوطَ الْأَسْمَاكِ مِنَ السَّمَاءِ؛ كَأَنَّ السَّمَاءَ تُمَطِّرُ أَسْمَاكاً. يُسَمِّي النَّاسُ هَذِهِ الظَّاهِرَةَ الطَّبِيعِيَّةَ « مَطَرُ السَّمَكِ ». به دقت نگاه کن. تو افتادن ماهی ها را از آسمان می بینی، مثل اینکه آسمان ماهی می باراند. مردم این پدیده طبیعی را « باران ماهی » می نامند .

أَنْتَ : مبتدا- تُشَاهِدُ: فعل و فاعله أَنْتَ مستتر (خبر) - سُقُوطَ : مفعول به - الْأَسْمَاكِ: مضاف إليه- مِنَ السَّمَاءِ: جار ومجرور- تُمَطِّرُ: فعل و فاعله هي مستتر - أَسْمَاكاً: مفعول به- يُسَمِّي: فعل و فاعله النَّاسُ - هَذِهِ: مفعول به- الظَّاهِرَةَ : مُشَارٌ إليه -الطَّبِيعِيَّةَ : صفة(نعت) - مطرَ: مفعول به دوم - السَّمَكِ : مضاف إليه

تَشَاهِدُ: فعل مضارع ، للمُخَاطَبِ ، مزيد ثلاثي ، من باب مُفَاعَلَة ، بزيادة حرف واحد

تُمَطِّرُ: فعل مضارع ، للغائبه ، مزيد ثلاثي ، من باب إفعال ، بزيادة حرف واحد

الظَّاهِرَةُ: اسم، مفرد ، مونث ، جمعه الطَّوَاهِر

حَيَّرَتْ هَذِهِ الظَّاهِرَةُ النَّاسَ سَنَوَاتٍ طَوِيلَةً فَمَا وَجَدُوا لَهَا جَوَاباً. يَحْدُثُ « مَطَرُ السَّمَكِ » سَنَوِيًّا فِي جُمْهُورِيَّةِ الْهِنْدُورَاسِ فِي أَمْرِيكَا الْوُسْطَى. این پدیده مردم را سالهای طولانی شگفت زده کرده و برای آن جوابی نیافتند باران ماهی سالانه در جمهوری هندوراس در امریکای مرکزی اتفاق می افتد.

حَيَّرَتْ: فعل و فاعله هَذِهِ- الظَّاهِرَةُ: مُشَارٌ إليه- النَّاسَ: مفعول به- سَنَوَاتٍ : قيد زمان (جهت اطلاق) - طَوِيلَةً: صفت - مَا وَجَدُوا: فعل و فاعله واو بارز- لَهَا: جار ومجرور- جَوَاباً: مفعول به- يَحْدُثُ : فعل و فاعله مَطَرُ- السَّمَكِ: مضاف إليه - فِي جُمْهُورِيَّةِ: جار ومجرور- الْهِنْدُورَاسِ: مضاف إليه- فِي أَمْرِيكَا: جار ومجرور- الْوُسْطَى: صفت (نعت)

حَيَّرَتْ : فعل ماضٍ ، للغائبه ، ثلاثي مزيد مِن باب تفعيل ، بزيادة حرف واحد

تَحْدُثُ هَذِهِ الظَّاهِرَةُ مَرَّتَيْنِ فِي السَّنَةِ أحياناً. فَيَلَاحِظُ النَّاسُ غَيْمَةً سَوْدَاءَ عَظِيمَةً وَ رَعْدًا وَ بَرَقًا وَ رِيحًا قَوِيَّةً وَ مَطَرًا شَدِيدًا لِمُدَّةٍ سَاعَتَيْنِ أَوْ أَكْثَرَ. این پدیده گاهی دوبار در سال اتفاق می افتد. و مردم به مدت دوساعت یا بیشتر ابر سیاه بزرگی ورعد و برق وبادهایی قوی و بارانی شدید را ملاحظه می کنند.

تَحْدُثُ فعل و فاعله هَذِهِ- الظَّاهِرَةُ: مُشَارٌ إليه- فِي السَّنَةِ : جار و مجرور- يَلَاحِظُ فعل و فاعله النَّاسُ - غَيْمَةً: مفعول به- سَوْدَاءَ: صفة- عَظِيمَةً: صفة دوم - وَ: حرف عطف- رَعْدًا: معطوف -بَرَقًا: معطوف-رياحاً: معطوف (مفرده رِيح) - قَوِيَّةً: صفة - مطراً: معطوف - شديداً: صفت - لِمُدَّةٍ: جار و مجرور - سَاعَتَيْنِ: مضاف إليه (به حرکت نون در اسم مثنی برای تست های ضبط حرکات دقت کنید.) - أَوْ: حرف عطف (جهت اطلاق) - أَكْثَرَ : معطوف

بعضی رنگها در زبان عربی وزن دارند (أفعل : مذکر و فَعلاء: مؤنث): أبيض بیضاء ، أسود سَوْداء ، ...

تَحْدُثُ: ثلاثي مجرد - مَرَّةً ، مَرَّتَيْنِ ، مَرَّاتٍ- يَلَاحِظُ: فعل مضارع ، للغائب ، مزيد ثلاثي ، من باب مُفَاعَلَة ، بزيادة حرف واحد

ثُمَّ تُصْبِحُ الْأَرْضُ مَفْرُوشَةً بِالْأَسْمَاكِ، فَيَأْخُذُهَا النَّاسُ لِطَبْخِهَا وَ تَنَاوُلُهَا. حَاوَلَ الْعُلَمَاءُ مَعْرِفَةَ سِرِّ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ الْعَجِيبَةِ؛

سپس زمین با ماهیها پوشیده می شود، و مردم آنها را برای پختن و خوردنشان می برند. دانشمندان برای شناخت راز آن پدیده ی عجیب تلاش کردند.

يَأْخُذُ: فعل و فاعله النَّاسُ ، ها: مفعول به - لِطَبْخِ: جارومجرور -ها: مضاف اليه -حَاوَلَ: فعل و فاعله الْعُلَمَاءُ - مَعْرِفَةَ: مفعول له (جهت اطلاع)- سِرِّ:مضاف اليه - تِلْكَ:مضاف اليه - الظَّاهِرَةِ:مشاراليه- الْعَجِيبَةِ:صفت

جمع مَعْرِفَةَ:معارف - حَاوَلَ: فعل ماضٍ ، للغائب ، مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد من باب مفاعلة

فَأَرْسَلُوا قَرِيبًا لِيَزَارَةَ الْمَكَانِ وَالتَّعَرَّفِ عَلَى الْأَسْمَاكِ الَّتِي تَتَساقَطُ عَلَى الْأَرْضِ بَعْدَ هَذِهِ الْأَمْطَارِ الشَّدِيدَةِ،

پس گروهی را برای دیدن محلّ و شناختن ماهی هایی که بعد از این بارانهای شدید بر زمین می افتند فرستادند.

أَرْسَلُوا:فعل و فاعله واو بارز- قَرِيبًا:مفعول به لِيَزَارَةَ: جارّ و مجرور - الْمَكَانِ: مضاف إليه - التَّعَرَّفِ: معطوف - عَلَى الْأَسْمَاكِ: جارّ و مجرور - الَّتِي: صفت - تَتَساقَطُ: فعل و فاعله هي مستتر - عَلَى الْأَرْضِ: جارّ و مجرور - بَعْدَ: قيد زمان - هَذِهِ: مضاف إليه - الْأَمْطَارِ: مشار إليه - الشَّدِيدَةِ: صفت

أَرْسَلُوا: فعل ماضٍ ، للغائبين ، مزيد ثلاثي ، من باب إفعال ، بزيادة حرف واحد

هرگاه قبل از الذي ، التي ، الذين (اسم موصول) اسم ال دار (معرفة) بیاید اسم موصول معمولاً " که " ترجمه می شود.

تَتَساقَطُ: فعل مضارع ، للغائبة ، مزيد ثلاثي من باب تفاعل ، بزيادة حرفين

الأرض : مفرد، مونث معنوی و جمعه الأراضی ، أرضون ، أرضين

فَوَجَدُوا أَنَّ جَمِيعَ الْأَسْمَاكِ الْمُنْتَشِرَةِ عَلَى الْأَرْضِ بِحَجْمٍ وَاحِدٍ وَ نَوْعٍ وَاحِدٍ، وَلَكِنَّ الْعَرِيبَ فِي الْأَمْرِ أَنَّ الْأَسْمَاكِ لَيْسَتْ

مُتَعَلِّقَةً بِالْمِيَاهِ الْمُجَاوِرَةِ و دریافتند که همه ماهی ها ی پراکنده شده بر زمین به یک اندازه و یک نوع هستند و اما شگفتی کار آن است که ماهی ها متعلق به آبهای مجاور (همسایه) نیستند.

وَجَدُوا: فعل و فاعله واو بارز، الْأَسْمَاكِ: مضاف إليه - المنتشرة: صفت عَلَى الْأَرْضِ: جارّ و مجرور - بِحَجْمٍ: جارومجرور - وَاحِدٍ: صفت (نعت)- نوع: معطوف - وَاحِدٍ: صفت - فِي الْأَمْرِ: جار و مجرور - بِالْمِيَاهِ: جار و مجرور - الْمُجَاوِرَةِ: صفت

بَلْ بِمِيَاهِ الْمُحِيطِ الْأَطْلَسِيِّ الَّذِي يَبْعُدُ مَسَافَةً مِائَتِي كِيلُومِتْرٍ عَنِ مَحَلِّ سُقُوطِ الْأَسْمَاكِ .

بلکه متعلق به آبهای اقیانوس اطلس هستند که به مسافت دویست کیلومتر از محل سقوط ماهی ها دور هستند.

بِمِيَاهِ: جارّ و مجرور « مِيَاهِ: جمع ماء » -الْمُحِيطِ: مضاف إليه - الْأَطْلَسِيِّ: صفت(نعت) -الَّذِي: صفت دوم - مِائَتِي:

مضاف اليه - كِيلُومِتْرٍ: مضاف إليه - عَنِ مَحَلِّ: جارّ و مجرور - سُقُوطِ: مضاف إليه - الْأَسْمَاكِ: مضاف إليه

(مَائَتِينَ)هرگاه مثنی یا جمع مذكر سالم مضاف باشند،نوشان حذف می شود- سُقُوطِ:(ماضی : سَقَطَ)مصدر ثلاثي مجرد

ما هُوَ سَبَبُ تَشْكِيلِ هَذِهِ الظَّاهِرَةِ؟ علّت شكل گيرى اين پديده چيست؟

تشكيل: مصدر از باب تفعيل (شَكَّلَ: مفرد مذكر غائب ماضى) - الظاهرة: مشاراليه

يَحْدُثُ إِعْصَارٌ شَدِيدٌ فَيَسْحَبُ الْأَسْمَاكَ إِلَى السَّمَاءِ بِقُوَّةٍ وَيَأْخُذُهَا إِلَى مَكَانٍ بَعِيدٍ وَ عِنْدَمَا يَفْقِدُ سُرْعَتَهُ تَتَساقَطُ عَلَى

الْأَرْضِ. گردباد شدیدی اتفاق می افتد و ماهی ها را با قدرت به آسمان می کشد و آنها را به محلی دور می برد و وقتی سرعتش را از دست می دهد { ماهیها } بر روی زمین می افتند.

يَحْدُثُ: فعل و فاعله إِعْصَارٌ- شديدٌ: صفت - يَسْحَبُ: فعل و فاعله هُوَ مستتر - الْأَسْمَاكَ: مفعول به - إِلَى السَّمَاءِ و بِقُوَّةٍ

: جارومجرور - يَأْخُذُ: فعل و فاعل هُوَ مستتر - هَا: مفعول به - إِلَى مَكَانٍ: جارومجرور- بَعِيدٍ: صفت- عِنْدَمَا: قيد-

يَفْقِدُ: فعل و فاعله هُوَ مستتر- سُرْعَتَهُ: مفعول به - هُ: مضاف اليه - تَتَساقَطُ: فعل و فاعله هي مستتر - عَلَى الْأَرْضِ: جار و مجرور

يَحْتَفِلُ النَّاسُ فِي الْهُندوراسِ بِهَذَا الْيَوْمِ سَنَوِيًّا وَ يُسَمُّونَهُ « مِهْرَجَانَ مَطَرِ السَّمَكِ ».

مردم هندوراس سالانه اين روز را جشن می گيرند و آن را « جشنواره ی باران ماهی می نامند»

يَحْتَفِلُ: فعل و فاعله النَّاسُ- فِي الْهُندوراسِ و بِهَذَا: جارومجرور- الْيَوْمِ: مشاراليه - (جهت اطلاق: سَنَوِيًّا: قيد)-

يُسَمُّونَهُ: فعل و فاعله ضميرواو بارز- ه: مفعول به -

(به تلفظ مِهْرَجَانِ دقت کنید) - « بِ » در اين عبارت در معنای « في » به کار رفته است.

يَحْتَفِلُ: فعل مضارع ، للغائب ، مزيد ثلاثى من باب افتعال ، بزيادة حرفين

عَيْنِ الصَّحِيحِ وَ الْخَطَأُ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ.

۱- يَحْتَفِلُ أَهَالِي الْهُندوراسِ بِهَذَا الْيَوْمِ شَهْرِيًّا وَ يُسَمُّونَهُ « مِهْرَجَانَ الْبَحْرِ » غلط

اهالی هندوراس ماهانه در اين روز جشن می گيرند و آنرا جشنواره ی دریا می نامند.

۲- عِنْدَمَا يَفْقِدُ الْإِعْصَارُ سُرْعَتَهُ ، تَتَساقَطُ الْأَسْمَاكُ عَلَى الْأَرْضِ. صحيح

هنگامی که گردباد سرعتش را از دست می دهد، ماهی ها بر زمین می افتند.

۳- يَتَيَسَّرُ الْعُلَمَاءُ مِنْ مَعْرِفَةِ سِرِّ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ الْعَجِيبَةِ. غلط

دانشمندان از دانستن راز آن پديده ی عجيب نا اميد شدند.

۴- إِنَّ نُزُولَ الْمَطَرِ وَالْتَّلْجِ مِنَ السَّمَاءِ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ. صحيح بارش باران و برف از آسمان امری طبیعی است.

۵- تَحْدُثُ هَذِهِ الظَّاهِرَةُ عَشْرَمَرَاتٍ فِي السَّنَةِ. غلط اين پديده ده بار در سال اتفاق می افتد.

فعل و انواع آن : ۱- ماضی: ذَهَبَ " رفت " ۲- مضارع: يَذْهَبُ " می رود " ۳- امر: اِذْهَبْ " برو "

توجه: نهی و مستقبل از زیر شاخه های فعل مضارع هستند.

صیغه افعال:

صیغه	ماضی	مضارع	امر حاضر
للغائب (مفرد مذکر غائب)	ذَهَبَ	يَذْهَبُ	
للغائبين (مثنی مذکر غائب)	ذَهَبَا	يَذْهَبَانِ	
للغائبين (جمع مذکر غائب)	ذَهَبُوا	يَذْهَبُونَ	
للغائبة (مفرد مؤنث غائب)	ذَهَبَتْ	تَذْهَبُ	
للغائبتين (مثنی مؤنث غائب)	ذَهَبْتَا	تَذْهَبَانِ	
للغائبات (جمع مؤنث غائب)	ذَهَبْنَ	يَذْهَبْنَ	
للمخاطب (مفرد مذکر مخاطب)	ذَهَبْتَ	تَذْهَبُ	اِذْهَبْ
للمخاطبين (مثنی مذکر مخاطب)	ذَهَبْتُمَا	تَذْهَبَانِ	اِذْهَبَا
للمخاطبين (جمع مذکر مخاطب)	ذَهَبْتُمْ	تَذْهَبُونَ	اِذْهَبُوا
للمخاطبة (مفرد مؤنث مخاطب)	ذَهَبْتِ	تَذْهَبِينَ	اِذْهَبِي
للمخاطبتين (مثنی مؤنث مخاطب)	ذَهَبْتُمَا	تَذْهَبَانِ	اِذْهَبَا
للمخاطبات (جمع مؤنث مخاطب)	ذَهَبْتُنَّ	تَذْهَبْنَ	اِذْهَبْنَ
للمتکلم وحده	ذَهَبْتُ	أَذْهَبُ	
للمتکلم مع الغير	ذَهَبْنَا	نَذْهَبُ	

به این جدول خوب نگاه کنید (۱۴ ماضی - ۱۴ مضارع - ۶ امر = جمع ۳۴) در این بسته یا مجموعه‌ی ۳۴ تایی ، یک رئیس داریم و ۳۳ کارمند و زبردست که تکلیف همه‌ی آنها توسط رئیس خود رأی و دیکتاتورشان تعیین می شود.

- بخشید شما ثلاثی مجرد هستید یا مزید ؟
- بخشید ما حق مصاحبه نداریم لطفاً نون ما رو آجر نکن. تشریف ببر پیش رئیس.
- ریستون کیه ؟
- اولین صیغه ماضی جناب " ذَهَبَ "

جناب " ذهب " سراغ یکی از کارمندان شرکت شما رفتم و جواب نگرفتم.

- این ۳۳ نفری که زیر دست شما کار می کنند مجرد هستند یا مزید؟
- اینجا حرف حرف منه چون من مجردم و فقط ۳ حرف اصلی دارم و حرف زائد ندارم همه‌ی کارکنان این شرکت " ثلاثی مجرد " هستند.

بررسی افعال از نظر تعداد حروف در صیغه مفرد مذکر غایب ماضی :

برای ساخت فعل ماضی سوم شخص مفرد از مصدر در زبان فارسی نون را حذف می کنیم مانند: خوردن : خورد
دیدن : دید

در زبان عربی برای ساخت فعل مفرد مذکر ماضی از دو روش استفاده می کنیم:

۱- برای ساخت فعل ماضی مفرد مذکر غایب ، از مصدر سه حرف اصلی را برمی داریم : مانند: فعل مفرد مذکر غایب ماضی (از مصدر خروج) خَرَجَ : ۳ حرف اصلی دارد از آن می توانیم فعل ماضی مضارع امر نهی مستقبل در صیغه های مختلف بسازیم. به فعل هایی که فعل ماضی مفرد مذکر غایب آنها فقط ۳ حرف اصلی بدون حرف زائد داشته باشد ، ثلاثی مجرد می گویند. خَرَجَا خَرَجُوا خَرَجَتْ..... که اولین صیغه ماضی آنها " خَرَجَ " می باشد.

۲- برای ساخت فعل ماضی مفرد مذکر غایب ، از مصدر علاوه بر سه حرف اصلی، از حرف یا حروف زائد «یدکی» استفاده می کنیم . لازم به ذکر است این حروف بر اساس هر مصدر به صورت قراردادی می باشد. مانند:

(از مصدر إخراج): در ساخت فعل ماضی مفرد مذکر غایب علاوه بر ۳ حرف اصلی ۱ حرف زائد هم دارد . أَخْرَجَ

به افعالی که در مفرد مذکر غایب ماضی آنها علاوه بر ۳ حرف اصلی ۱ ، ۲ یا ۳ حرف زائد وجود دارد ، ثلاثی مزید می گویند.

که بر اساس حرف یا حروف زائد ۸ گروه یا باب به وجود می آید.

در ثلاثی مزید با فعل هایی برخورد می کنیم که رئیسشان علاوه بر ۳ حرف اصلی حرف یا حروف زائدی هم دارد و این حروف برای ساختن معانی جدید استفاده می شود:

قَبَلَ (ثلاثی مجرد): پذیرفت - أَقْبَلَ (ثلاثی مزید) : آمد - قَبَلَ (ثلاثی مزید): بوسید - تَقَبَّلَ (ثلاثی مزید): بر عهده گرفت - اِسْتَقْبَلَ (ثلاثی مزید) : استقبال کرد

ماضی	مضارع	أمر مخاطب	مصدر
إِسْتَفْعَلَ	يَسْتَفْعِلُ	اسْتَفْعِلْ	استِفعال
إِسْتَعْمَلَ: به کار برد	يَسْتَعْمِلُ: به کار می برد	اسْتَعْمِلْ: به کار ببر	استِعمال: بکار بردن

*** نکات مهم باب استفعال :**

۱) معمولاً برای طلب و درخواست بکار می رود و غالباً متعدی است.

مانند: استرجع: پس گرفت (متعدی یا گذرا به مفعول) - استعمل: بکار برد - استخراج: بیرون آورد

۲) در اولین صیغه ماضی « ۳ حرف زائد دارد »: استخراج (ا - س - ت)

۳) استمع، يستمع، استمع (حروف اصلی: س . م . ع) / استرق، يسترق، استرق (حروف اصلی: س . ر . ق) / استتر، يستتر، استتر (حروف اصلی: س . ت . ر) / استلم، يستلم، استلم (حروف اصلی: س . ل . م) " س " جزء حروف اصلی شان است پس نمی توانند باب استفعال باشند. و همگی از باب افتعال هستند.

باب افتعال: بحرفين زائدين (ا - ت)

ماضی	مضارع	أمر مخاطب	مصدر
إِفْتَعَلَ	يَفْتَعِلُ	إِفْتَعِلْ	افتِعال
إِكْتَسَبَ: به دست آورد	يَكْتَسِبُ: به دست می آورد	إِكْتَسِبْ: به دست بیاور	اكتِساب: بدست آوردن

*** نکات مهم باب افتعال:**

۱- از کاربردهای معنایی باب افتعال « مطاوعة و اثرپذیری » می باشد. مثال:

أَحْرَقْتُ الخَسْبَ فَاحْتَرَقَ. چوب را سوزاندم پس سوخت. اثر پذیر بودن چوب در برابر سوزاندن

۲- این باب هم دارای فعل های لازم و متعدی می باشد.

أنا أَشْتَجِلُ في المدرسة: من در مدرسه کار می کنم.

أخي افْتَتَحَ مَتَجَرّاً في هذه المدينة: برادرم مغازه ای را در این شهر افتتاح کرد.

باب انفعال: بزيادة حرفين (ا - ن)

ماضی	مضارع	أمر مخاطب	مصدر
انْفَعَلَ	يَنْفَعِلُ	انْفَعِلْ	انفعال

انجمَد: یخ زدن	انجمِد: یخ بزن	ینجمِد: یخ می زدن	انجمَد: یخ زد
----------------	----------------	-------------------	---------------

*** نکات مهم باب انفعال ***

- ۱- باب انفعال ، همیشه لازم « ناگذر » است و نیاز به مفعول ندارد. انجمَد : یخ زد
- ۲- در باب انفعال حروف اول و دوم زائد هستند (حرف نون از حرف زائد) انگَسَر * انقلَب * انقبَض
- ۳- راه تشخیص باب انفعال از افتعال : اگر در فعل « ن ت » باشد ، باب افتعال محسوب می شود. انتشر - انتقم - انتقل - اتبه

باب تَفَعَّل: زیاده حرفین (ت - تکرار عین الفعل)

ماضی	مضارع	أمر مخاطب	مصدر
تَفَعَّلَ	يَتَفَعَّلُ	تَفَعَّلْ	تَفَعَّل
تَشَكَّرَ	يَتَشَكَّرُ	تَشَكَّرْ	تَشَكَّر: سپاسگزاری

نکات مهم باب تَفَعَّل :

- ۱- حرف « ت » در ماضی ، مضارع و ... این باب جزء حروف زائد محسوب می شود.
- ۲- امر این باب نیاز به همزه ندارد: تَعَلَّمَ ** تَقَدَّسُوا ** تَفَكَّرِي
- توجه : در ثلاثی مزید امر به شرطی با همزه شروع می شود که ماضی هم با همزه شروع شده باشد.
- ۳- باب تَفَعَّل غالباً لازم است ولی تعداد قابل توجهی از فعل های این باب متعدی هستند:
- تَعَلَّمَ : یاد گرفت - تَسَلَّمَ: دریافت کرد - تَحَمَّلَ: تحمل کرد - تَصَوَّرَ: تصوّر کرد - تَلَقَّى : دریافت کرد -

اِخْتَبِرَ نَفْسَكَ: تَرَجِمَ الْأَفْعَالَ التَّالِيَةَ.

الماضي	المضارع	الأمر	المصدر
استرجع: پس گرفت	يَسْتَرْجِعُ: پس می گیرد	إِسْتَرْجِعْ: پس بگیر	إِسْتِرْجَاع: پس گرفتن
إِسْتَعْمَلَ: کارکرد	يَسْتَعْمَلُ: کار می کند	إِسْتَعْمَلْ: کارکن	إِسْتِعْمَال: کار کردن
إِنْفَتَحَ: باز شد	يَنْفَتِحُ: باز می شود	إِنْفَتِحْ: باز شو	إِنْفِتَاح: باز شدن
تَخَرَّجَ: دانش آموخته شد	يَتَخَرَّجُ: دانش آموخته می شود	تَخَرَّجْ: دانش آموخته شد	تَخَرُّج: دانش آموخته شدن

ترجم الأفعال التالية:

ماضی	مضارع	امر مخاطب	مصدر
استَغْفَرَ: آمرزش خواست	يَسْتَغْفِرُ: آمرزش می خواهد	اسْتَغْفِرْ: آمرزش بخواه	استِغْفَار: آمرزش خواستن
اعتَذَرَ: پوزش خواست	يَعْتَذِرُ: پوزش می خواهد	اعتَذِرْ: پوزش بخواه	اعتذار: پوزش خواستن
انْقَطَعَ: بریده شد	يَنْقَطِعُ: بریده می شود	انْقَطِعْ: بریده شو	انقطاع: بریده شدن
تَكَلَّمَ: سخن گفت	يَتَكَلَّمُ: سخن می گوید	تَكَلَّمْ: سخن بگو	تَكَلُّم: سخن گفتن

حواژ: في قسم الجَوَازَاتِ في المَطَارِ: در قسمت گذرنامه ها در فرودگاه

مفرد جوازات: جواز - في قسم الجوازات و في المطار: جارومجرور

شُرْطِيٌّ إِدَارَةُ الْجَوَازَاتِ: پلیس اداره گذرنامه ها جمع شُرْطِيّ: شُرْطِيّون ، شُرْطِيّينَ	المُسَافِرُ الإِيرَانِيُّ: مسافر ایرانی ترکیب وصفی (جهت اطلاع: مسافر اسم فاعل)
أَهْلًا وَ سَهْلًا بِكُمْ. مِنْ أَيِّ بَلَدٍ أَنْتُمْ؟ خوش آمدید . از کدام کشور هستید؟ جمع بَلَد: بِلاد	نَحْنُ مِنْ إِيْرَانِ وَ مِنْ مَدِيْنَةِ زَابِلِ ما از ایران و از شهر زابل هستیم. نَحْنُ : مبتدا - مِنْ إِيْرَانِ: خبر از نوع جارومجرور
مَرْحَبًا بِكُمْ. شَرَّفْتُمُونَا. خوش آمدید . مارا مشرف فرمودید. شَرَّفْتُمُونَا: فعل و فاعله ضمير بارز ، نا مفعول به	أَشْكُرُكَ يَا سَيِّدِي. از تو متشکرم . ای آقا! أَشْكُرُكَ: فعل و فاعله أنا مستتر - كَ: مفعول
مَا شَاءَ اللهُ! تَتَكَلَّمُ بِالْعَرَبِيَّةِ جَيِّدًا! ماشاءالله ! به عربی خوب صحبت می کنی! شاء: فعل ماضی ، للغائب	أَحِبُّ هَذِهِ اللُّغَةَ. الْعَرَبِيَّةُ جَمِيْلَةٌ. این زبان را دوست دارم . عربی زیباست. أَحِبُّ: فعل و فاعله أنا مستتر - هذه: مفعول به اللُّغَةُ: مشارالیه - الْعَرَبِيَّةُ: مبتدا - جَمِيْلَةٌ: خبر

<p>سِنَّةٌ؛ وَالِدَايَ وَ اُخْتَايَ وَ اُخْوَايَ.</p> <p>شش نفر: پدر و مادر و دو خواهر و دو برادر</p> <p>هرگاه مضاف، مثنی و جمع مذکر سالم باشد، نون از آخرش حذف می شود.</p>	<p>كَمْ عَدَدُ الْمُرَافِقِينَ؟</p> <p>تعداد همراهان چند نفر است؟</p> <p>كَمْ: خبر مقدم (جهت اطلاع) - عَدَدٌ: مبتدا -</p> <p>الْمُرَافِقِينَ: مضاف الیه</p>
<p>نَعَمْ؛ كُلُّ وَاحِدٍ مِّنَّا بِطَاقَتُهُ يَبِيدُهُ.</p> <p>بله؛ هر یک از ما کارتش در دستش است.</p> <p>كُلُّ: مبتدا - وَاحِدٍ: مضاف الیه - مِّنَّا: جارومجرور - بِطَاقَتُهُ: مبتدا - يَبِيدُهُ: خبر "جارومجرور" - ه: مضاف الیه. بطاقته</p> <p>بیده: خبر برای كل</p>	<p>أَهْلًا بِالضُّيُوفِ. هَلْ عِنْدَكُمْ بِطَاقَاتُ الدُّخُولِ؟</p> <p>مهمانان خوش آمدید. آیا کارتهای ورود را دارید؟</p> <p>عندكم: خبر مقدم - بِطَاقَاتُ: مبتدای مؤخر - الدُّخُولِ: مضاف الیه</p>
<p>عَلَى عَيْنِي. به روی چشمم</p> <p>عَلَى عَيْنٍ: جارومجرور</p>	<p>الرِّجَالُ عَلَى الْيَمِينِ وَ النِّسَاءُ عَلَى الْيَسَارِ لِلتَّفْتِيْشِ.</p> <p>مردان سمت راست و زنان در سمت چپ برای جستجو</p> <p>الرِّجَالُ: مبتدا - عَلَى الْيَمِينِ: خبر (جارومجرور) - النِّسَاءُ: مبتدا - عَلَى الْيَسَارِ: خبر (جارومجرور) لِلتَّفْتِيْشِ: جارومجرور</p>
<p>نَحْنُ جَاهِزُونَ: ما آماده ایم</p> <p>نَحْنُ: مبتدا - جَاهِزُونَ: خبر</p>	<p>رَجَاءً؛ اجْعَلُوا جَوَازَاتِكُمْ فِيْ أَيْدِيكُمْ.</p> <p>لطفاً؛ گذرنامه هایتان را در دستانتان بگیرید. (قرار دهید)</p> <p>رَجَاءً: مِن فَضْلِكُمْ - اجْعَلُوا: فعل و فاعله واو بارز - جَوَازَاتٍ: مفعول به - كُمْ: مضاف الیه - فِيْ أَيْدِي: جارومجرور - كُمْ: مضاف الیه.</p>

تمارین:

۱) عَيْنُ الْجُمْلَةِ الصَّحِيْحَةِ وَ غَيْرِ الصَّحِيْحَةِ حَسَبَ الْحَقِيْقَةِ وَ الْوَاقِعِ. ۳۲

۱- المِهْرَجَانُ احتفالٌ عامٌّ بِمُنَاسِبَةٍ جَمِيْلَةٍ، كَمِهْرَجَانِ الْأَزْهَارِ وَ مِهْرَجَانِ الْأَفْلَامِ. درست

جشنواره، جشنی عمومی به مناسبتی زیبا است، مانند جشنواره گلها و جشنواره فیلمها.

۲- الثَّلْجُ نَوْعٌ مِنْ أَنْوَاعِ نَزُولِ الْمَاءِ مِنَ السَّمَاءِ يَنْزِلُ عَلَى الْجِبَالِ فَقَطْ. نادرست

برف یک نوع از انواع بارش آب از آسمان است که فقط بر کوهها می بارد.

۳- يَحْتَفِلُ الْإِيرَاتِيُونَ بِالتَّورِزِ أَوَّلَ يَوْمٍ مِنْ أَيَّامِ السَّنَةِ الشَّمْسِيَّةِ.

ایرانیان در نوروز اولین روز از روزهای سال خورشیدی جشن می گیرند.

۴- تَعِيْشُ الْأَسْمَاكُ فِي التَّهْرِ وَ الْبَحْرِ وَ لَهَا أَنْوَاعٌ مُخْتَلِفَةٌ. درست

ماهیها در رودخانه و دریا زندگی می کنند و انواعی مختلف دارند.

۵- الْإِعْصَارُ رِيْحٌ شَدِيْدَةٌ لَا تَنْتَقِلُ مِنْ مَكَانٍ إِلَى مَكَانٍ آخَرَ. نادرست

گردباد بادی شدید است که از مکانی به مکان دیگر انتقال نمی شود.

(۲) عَيِّنِ الْجَوَابَ الصَّحِيْحَ.

- (۱) الماضي من « يَنْقَطِعُ » : قَطَعَ انْقَطَعَ تَقَطَّعَ
- (۲) المضارع من « اسْتَرْجَعَ » : يُرْجِعُ يَرْجِعُ يَسْتَرْجِعُ
- (۳) المصدر من « تَعَلَّمَ » : اسْتِعْلَامٌ تَعَلُّمٌ تَعْلِيمٌ
- (۴) الأمر من « تَسْمَعُ » : اسْتَمِعَ تَسَمَّعَ اسْمَعَ
- (۵) التَّهْيِ مِنْ « تَحْتَفِلُ » : مَا احْتَفَلَ لَا تَحْتَفِلُ لَا تَحْتَفِلُ
- (۶) المُسْتَقْبَلُ مِنْ « يَبْتَسِمُ » : سَيَبْتَسِمُ ابْتِسَامٌ ابْتِسِمَ

۳- تَرْجِمِ الْآيَاتِ وَ الْحَدِيثَيْنِ ثُمَّ عَيِّنِ نَوْعَ الْأَفْعَالِ.

(۱) ﴿ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَ مَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ.

پس برای گناهانشان آمرزش خواستند و چه کسی جز خداوند گناهان را می آمرزد؟

الذُّنُوبُ: جمع تكسير و مفردة الذَّنْبِ

فَاسْتَغْفَرُوا: فعل ماضٍ، للغائبين، مزيد ثلاثي من باب استفعال، بزيادة ثلاثة حروف، متعدي

يَغْفِرُ: فعل مضارع، للغائب، مجرد ثلاثي، متعدي

(۲) ﴿ قُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانظُرُوا إِلَيَّ مَعَكُمْ مِنَ الْمُنتَظِرِينَ.

بگو نهان فقط از آن خداوند است پس منتظر باشید قطعاً من به همراه شما از منتظرانم.

قُلْ: فعل أمر، للمخاطب - مجرد ثلاثي - متعدي

إِنْتَظِرُوا: فعل أمر، للمخاطبين، مزيد ثلاثي من باب افتعال، بزيادة حرفين

(٣) ﴿وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ .

و بر آنچه که می گویند صبر کن و از آنها دوری کن.

إِصْبِرْ: فعل امر، للمخاطب، مجرد ثلاثي (دون حرف زائد)

يَقُولُونَ: فعل مضارع، للغائبين، مجرد ثلاثي - أَهْجُرْ: فعل أمر، للمخاطب، مجرد ثلاثي

(٤) النَّاسُ نِيَامٌ؛ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهَوْا.

مردم خفتگانند هنگامیکه مردند (بمیرند)، بیدار شدند (بیدار می شوند)

ماتوا: فعل ماض، للغائبين، مجرد ثلاثي - انتبهوا: فعل ماض، للغائبين، مزيد ثلاثي من باب افتعال، بزيادة حرفين

نيام : مفرده نائم

(٥) إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ حَتَّىٰ عَنِ الْبِقَاعِ وَ الْبَهَائِمِ.

بی شک شما مسؤول هستید حتی درباره قطعه های زمین و چهارپایان.

البقاع : مفرده البقعة - البهائم : مفرده بهيمة

(٤) ضَعُ فِي الدَّائِرَةِ الْعَدَدَ الْمُنَاسِبِ. «كلمة واحدة زائدة»

١. الْمَسْجِدُ ٦ يَدْرُسُ فِيهِ الطَّلَابُ.

٢. الْمِشْمَشُ ٣ عَيْنُ الْمَاءِ وَ نَهْرٌ كَثِيرُ الْمَاءِ.

٣. الْيَنْبُوعُ ٢ فَكُهَةٌ يَأْكُلُهَا النَّاسُ مُجَفَّفَةً أَيْضًا.

٤. الْمَوْتُ ١ بَيْتٌ مُقَدَّسٌ لِأَدَاءِ الصَّلَاةِ عِنْدَ الْمُسْلِمِينَ.

٥. اللَّيْلُ ٥ الْوَقْتُ الْمُمْتَدُّ مِنْ مَغْرِبِ الشَّمْسِ إِلَى طُلُوعِ الْفَجْرِ.

٦. الصَّفُّ

(٥) عَيَّنَ الْكَلِمَاتِ الْمُتَرَادِفَةَ وَ الْمُتَضَادَّةَ. = ≠

أَنْزَلَ ≠ رَفَعَ / أَصْبَحَ = صَارَ / حَفَلَةٌ = مِهْرَجَانُ / صُوعِدُ ≠ نَزُولُ

(٦) ضَعُ فِي الْفَرَاغِ فِعْلًا مُنَاسِبًا.

■ اِسْتَغْفِر

□ اِسْتَرْجِع

﴿ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ --- لِدُنْيِكَ. ﴾ (۱)

□ تَخْرَجْنَا

■ تَخْرُجُ

--- كُنَّا مِنَ الْمَدْرَسَةِ بَعْدَ سَنَتَيْنِ. ﴾ (۲)

■ اِنْقَطَعَ

□ اِنْقَطَعْتُ

--- رَجَائِي عَنِ الْخَلْقِ وَ أَنْتَ رَجَائِي. ﴾ (۳)

□ يُصَدِّقُ

■ يَنْتَظِرُ

--- وَالِدَهُ لِلرُّجُوعِ إِلَى الْبَيْتِ. ﴾ (۴)

□ اِسْتَلَمْتُ

■ اِسْتَلَمْنَا

--- رَسَائِلَ عَبْرَ الْإِنْتِرْنِتِ. ﴾ (۵)

✽ أَنْوَارُ الْقُرْآنِ ✽

إِنْتِخِبِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ فِي التَّرْجُمَةِ الْفَارْسِيَّةِ

۱. ﴿ وَ لَا تَيَاسُوا مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَبْأَسُ مِنْ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ ﴾

و از رحمت خدا نا امید نشوید ■ نشدند □؛ زیرا جز گروه کافران کسی از رحمت خدا نا امید نشده است □ نمی شود ■.

۲. ﴿ أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ﴾

با دانش و فرمان □ اندرز ■ نیکو به راه پروردگارت فرا بخوان و با آنان به (شیوه‌ای) که خوب □ بهتر ■ است گفت‌وگو کن.

۳. ﴿ فَادْكُرُونِي أذكُرْكُمْ وَ اشْكُرُوا لِي ﴾

پس ما را □ مرا ■ یاد کنید؛ تا شما را یاد کنم و از من سپاس‌گزاری کنید ■ شکر‌گزاری کنید □

۴. ﴿ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ﴾ خدا به کسی جز به اندازه‌ی توانش ■ درخواستش □ تکلیف نمی‌دهد.

۵. ﴿ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ عَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ ﴾ هر کس آنچه را که (از خوبی‌ها) کسب کرده به سودش ■ زیانش □

است، و آنچه را (نیز که از بدی‌ها) کسب کرده به سودش □ زیانش ■ است.

﴿ إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ أَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴾

بی‌گمان این امت شماست، امتی یگانه و من پروردگارتان هستم پس مرا پرستید.

۱- «الغریب فی هذه الظاهرة أنّ الأسماك متعلّقة بمياه المحيط الأطلسيّ الّذي هو أبعد من هناک بمائتي كيلومتر!» : زبان ۹۸

(۱) عجیب است در این پدیده که ماهیان متعلّق به آبهای اقیانوس اطلسی است که دویست کیلومتر دور از آنجاست!

(۲) عجیب در این پدیده این است که ماهیها به آبهای اقیانوس اطلسی که دویست کیلومتر دورتر از آنجاست تعلّق دارد!

(۳) در این پدیده، شگفت آور است که این ماهیان به آبهای اقیانوس اطلسی تعلّق دارند که از آنجا دویست کیلومتر دورتر است!

(۴) در این پدیده، شگفتی در این است که این ماهیها به آبهای اقیانوس اطلس متعلّقند که از آنجا دویست کیلومتر، دور می باشد!

پاسخ: ۲

الغریب مبتدأست پس نباید به دنبالش است بیاید (رَدّ ۱ و ۳) - الغریب فی هذه الظاهرة : عجیب در این پدیده (رَدّ ۱ و ۳ و ۴) - أنّ
الأسماك : که ماهیها (رَدّ ۳ و ۴) - أبعد : دور تر (رَدّ ۱ و ۴)

۲- ﴿أدعُ إلى سبیل ربّک بالحکمة و الموعظة الحسنة و جادلهم بالّتي هي أحسن﴾ :

تجربی ۹۸

(۱) به راه پروردگارت با حکمت و موعظه نیکو دعوت کن ، و با آنان با آنچه نیکوتر است مجادله کن!

(۲) به راه خدای خود بوسیله دانش و پند نیکو فراخوان، و با آنان بوسیله سخنان خوب و زیبا مقابله کن!

(۳) دعوت به راه خداوند باید با حکمت و موعظه پسندیده باشد، و با آنان با هر چه نیکوتر است مجادله کن!

(۴) فراخواندن به راه خدای خود را از طریق پند و اندرز، زیبا انجام بده ، و با آنان با شیوه ای بهتر مقابله کن!

پاسخ: ۱

أدعُ : فعل امر - دعوت کن ، فرا بخوان (رَدّ ۳ و ۴) - جادل : بحث کن ، مجادله کن (رَدّ ۲ و ۴) - أحسن : اسم تفضیل " نیکوتر ،
بهرتر (رَدّ ۲) - سخنان در گزینه ۲ (زائد) - باید در گزینه ۳ (زائد) - الّتي : اسم موصول " آنچه ، چیزی که " (هر چه ترجمه ی
مناسبی نیست " ۳)

۳- « قوّة هذا الإعصار تَسحبُ الأسماك إلى مكان بعيد على بُعد مائتي كيلومترٍ من المحيط الأطلسيّ!»: ریاضی ۹۹

(۱) قدرت این گردباد ماهیها را به مکانی دور، در فاصله دویست کیلومتری از اقیانوس اطلس می کشاند!

(۲) چنین گردبادی با قدرت، ماهیها را به مکان دور، در دویست کیلومتر دورتر از اقیانوس اطلس می اندازد!

(۳) نیروی این طوفان ماهیها را بسوی مکان دور، در دویست کیلومتر آن طرفتر از اقیانوس اطلس می کشاند!

(۴) این گردباد با نیروی زیاد، ماهیها را بسمت مکانی دوردست، در فاصله دویست کیلومتری اقیانوس اطلس پرتاب می کند!

پاسخ: ۱

قوّة هذا الإعصار : قدرت این گردباد - نیروی این گردباد " طوفان در ۳ فعلا مدارا می کنیم " (رَدّ ۲ و ۴) - تَسحبُ : می کشد ، می
کشاند (رَدّ ۲ و ۴) - مکانِ بعيدٍ (نکره) : مکانی دور (رَدّ ۲ و ۳) - جمله أفعال تفضیلی ندارد (رَدّ ۲ " دورتر " و ۳ " آن طرف تر ")

هنر ۹۹

۴- « إصبر إنّ وعد الله حقّ، و استغفر لذّنبک...»:

(۱) صبر پیشه کن همانا وعده خداوند حق است، و برای گناهت آمرزش بخواه ... !

(۲) شکیبائی پیشه کن زیرا وعده الله بحقّ است، و برای گناهانت استغفار کن ...!

(۳) صبر را پیشه خود بساز که وعده الله حقیقت است، و خدا برای گناه تو مغفرت خواست ...!

پاسخ: ۱

إصبر: صبر کن (رَدّ ۳ " خود .. ") - وعد الله: وعده ی خدا (رَدّ ۴ " تو ") - استغفر: آمرزش بخواه (رَدّ ۳) - ذنبک: گناهت (رَدّ ۴ و ۲)

۵- ﴿اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ : ریاضی و تجربی خارج کشور ۹۹

- ۱) الله سرور آنان است که ایمان بیاورند و آنها از ظلمت به سوی نور خارج می شوند!
- ۲) خداوند ولی کسانی است که ایمان آورده اند، آنان را از تاریکیها بسمت نور خارج می سازد!
- ۳) خداوند سروری دارد بر آنان که ایمان آوردند و آنان از تاریکی خارج می شوند و بسمت نور می روند!
- ۴) الله ولایت دارد بر کسانی که ایمان آورده باشند، و آنها را از ظلمت بیرون می آورد و بسوی نور می برد!

پاسخ: ۲

" سروری دارد ، ولایت دارد " ترجمه درستی برای ولی نیستند (رَدّ ۳ و ۴) - آمَنوا: ایمان آوردند ، ایمان آورده اند (رَدّ ۱ و ۴) - يُخْرِجُ: خارج می کند ، بیرون می آورد (رَدّ ۱ و ۲) - الظُّلُمَاتِ: تاریکی ها (رَدّ ۱ و ۳ و ۴) - بخش آخر گزینه های ۳ و ۴ کاملاً اشتباه است.

۶- عین حرف « ن » من الحروف الأصلية للفعل: عمومی انسانی داخل و خارج ۹۹

- ۱) إذا يَنكسر سورُ الجهل نبتعد نحن عن حماقة! (۲) ينطلق طائرُ الظنن بسرعة و يتوقّف بسرعة أيضًا!
- ۳) لا تنقطع الأشجار في الغابات إلاّ و هو خسارة لبيئتنا! (۴) يَنتقل النّفط بالناقلات في المناطق التي لا توجد الأنايب!

پاسخ: ۴

ينكسر: ک س ر - نبتعد: ب ع د - ينطلق: ط ل ق - يتوقّف: و ق ف - تنقطع: ق ط ع - يَنتقل: ن ق ل - توجد: و ج د

۷- عین غير المناسب للفراغ: « نصحتُ الطفل الذي النفايات على الأرض!»: عمومی انسانی خارج ۹۹

- ۱) رمی (۲) زان (۳) ألقى (۴) ترك

پاسخ: ۲

پسر بچه ای را که زباله ها را روی زمین نصیحت کردم. رمی: پرتاب کرد - زان: زینت بخشید - ألقى: انداخت - ترك: رها کرد

۸- دانشمندان از شناختن راز آن پدیده عجیب ناامید شدند! « . عین الصحيح: اختصاصی انسانی داخل ۹۹

- ۱) يئس العلماء من معرفة سرّ تلك الظاهرة العجيبة! (۲) قد يئس علماء من علم السرّ لتلك الظاهرة العجيبة!
- ۳) أيس العلماء من التعرّف على هذه الظاهرة العجيبة! (۴) أصبح العلماء في يأس من تعارف لهذه الظاهرة العجيبة!

پاسخ: ۱

نا امید شد: يئس ، أيس - شناختن: معرفة - راز آن: سرّ تلك

توجه: التعرّف على " آشنا شدن با " - تعارف: با یکدیگر آشنا شدن

۹- «كثير من الناس لا يفكرون أكثر من مرتين أو ثلاث مرّات سنويًا، ولكنّ العلماء لا يُضَيِّعون أوقاتهم و يفكّرون دائماً!»: ریاضی و تجربی

۱) اکثر مردم بیشتر از دو بار با سه بار فکر نمی کنند ولی علماء اوقاتشان را ضایع نکرده در طول سال، همیشه می اندیشند!

۲) بسیاری از مردم سالانه بیش از دو یا سه بار نمی اندیشند، اما دانشمندان اوقات خود را تلف نمی کنند و همیشه تفکر می کنند!

۳) کثیری از مردم هستند که سالیانه بیش از دو سه دفعه فکر نمی کنند، ولی عالمان زمان خود را تلف ننموده اند و دائماً در تفکر هستند!

۴) مردم بسیاری هستند که در سال بیشتر از دو یا سه بار اندیشه نمی کنند، ولیکن اندیشمندان زمان را تباه نمی کنند و دائماً فکر می کنند!

پاسخ: ۲

كثيرٌ من الناس : بسیاری از مردم (ردّ ۱ و ۳ و ۴) - سنویّا : سالانه ، سالیانه (توجه : در گزینه علاوه بر دقیق نبودن ترجمه ، جایگاه " در طول سال " هم درست نیست چون سنویّا در بخش اول عبارت آمده است ولی در ترجمه به بخش پایانی عبارت رفته است.) " ردّ ۱ و ۴ " - لا یُضیعون: تباه نمی کنند (ردّ ۳) - توجه : ضایع نکرده در گزینه ۱ اشتباه نیست (یذهب علیّ إلى السوق و یشتري الفاكهة : علی به بازار رفته و میوه می خرد) - اوقاتهم : اوقاتشان ، اوقات خود (ردّ ۳ و ۴) - یفکرون : می اندیشند ، تفکر می کنند ، فکر می کنند (ردّ ۳ چون به صورت فعل ترجمه نشده است)

۱۰- عین المناسب عن المفهوم : « الناس نیامٌ فإذا ماتوا اتّبهوا »: عمومی انسانی خارج ۱۴۰۰

- ۱) عمری به جهل غافل از مرگ جان را بدهیم سقوط چون برگ
۲) تا چنین زنده ای تو در خوابی چون بمیری تمام دریابی
۳) دیگر سخن از غفلت ایّام چه سود آن دم که طعام شکم گور شدم
۴) آدمی تا کی تو را در خواب غفلت بودن با بدیها و پلیدیهای دل هم‌رنگ شدن

پاسخ: ۲

مردم خفتگانند و هرگاه بمیرند هوشیار می شوند (بیدار می شوند)

۱۱ - عین فعلاً لیس فیهِ حرف زائد: هنر ۱۴۰۰

- ۱) یمنع التّلمیذُ عن الكسل و هو صعبٌ له!
۲) یحرّك الحيوان ذنبه لطرده الحشرات!
۳) نُجلس ضیوفنا فی صدر الغرفة لاحترامهم!
۴) لیمتنع الحارس من التّوم حین الحراسة!

پاسخ: ۱

یمنعُ : مضارع مجهول " باز داشته می شود - شکل معلوم : یمنعُ " باز می دارد " مضارع معلوم و ثلاثی مجرد

یحرّك : فعل مضارع باب تفعیل " یک حرف زائد : تکرار عین الفعل "

تُجْلِسُ : مضارع باب إفعال " می نشانیم " - یک حرف زائد " ا " با توجه صیغه اول (للغائب) در ماضی " اجلس "

يَمْتَنِعُ : مضارع باب افتعال - دو حرف زائد " ا - ت " بر أساس صیغه اول (للغائب) در ماضی " اِمتنع "

۱۲- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ لِكَلِمَةِ «تَعْتَمِدُ»: «تَعْتَمِدُ الْمِلْيَارَاتُ مِنَ النَّاسِ فِي جَمِيعِ أَنْحَاءِ الْعَالَمِ»

تجربی ۱۴۰۰

(۱) فعل مضارع - له ثلاثة حروف أصلية و هي « ع م د » و ماضيه « اعتمد » على وزن افتعل

(۲) مضارع - للمؤنث الغائب - مصدره «اعتماد» / فعل و فاعله « المليارات » و الجملة فعلية

(۳) فعل مضارع - حروفه الأصلية ثلاثة «ع ت م» و مصدره «اعتماد» على وزن افتعال / فاعله « المليارات »

(۴) مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - له حرفان زائدان، ماضيه « اعتمد » و مصدره «اعتماد» على وزن افتعال

پاسخ: ۳

حروف اصلی: ع م د

هنر ۱۴۰۰

۱۳- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ لِكَلِمَةِ «يَعْرِفُونَ»:

«أَنَّ الْقَبَائِلَ الْقَدِيمَةَ الَّتِي كَانَتْ تَصِيدُ السَّمَكَ فِي السَّوَاهِلِ الْهِنْدِيَّةِ كَانُوا يَعْرِفُونَ أَهْمِيَّتَهُ وَ قِيَمَتَهُ»

(۱) فعلٌ مضارع - للجمع المذكر الغائب - ليس له حرف زائد / فعلٌ و فاعلٌ، و الجملة فعلية

(۲) مضارع - كلّ حروفه أصلية و ليس له حرف زائد / فعلٌ و مع فاعله جملة فعلية

(۳) مضارع - للجمع المذكر المخاطب / فعلٌ و فاعله «أهميته»، و الجملة فعلية

(۴) فعل مضارع - حروفه أصلية كلّها / فعلٌ، و «أهميته» مفعوله

پاسخ: ۳

يعرفون : للغائبين (للجمع المذكر الغائب) - أهميّة : فاعل نيست بلکه مفعول به است

زبان ۱۴۰۰

۱۴- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ لِكَلِمَةِ «تُسْتَعْمَلُ»:

«إِعْلَمُ أَنَّهُ إِذَا لَمْ تُسْتَعْمَلْ خَلَايَا الدِّمَاغِ وَ لَمْ تُسْتَعْمَلْ مُتَوَاصِلًا، سَيَنْقُصُ حَجْمُهَا»

(۱) فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - مجهول / فعلٌ، و الجملة فعلية

(۲) مضارع - للمؤنث - حروفه الأصلية «ع م ل» - ماضيه: « استعمل » على وزن استفعل

(۳) فعل مضارع (بمعنى الماضى الاستمراري بسبب وجود حرف «لم») - مجهول / فعلٌ و الجملة فعلية

(۴) مضارع (بمعنى الماضى النقلي المنفي بسبب وجود حرف «لم» التآفية) - مصدره: « استعمال » على وزن استفعال

پاسخ: ۳

لم + مضارع : ماضى منفى ساده يا نقلى

«إِعلم أَنّه إِذا لم تُستخدم خلايا الدماغ و لم تُستعمل متواصلاً، سينقص حجمها»

- ۱) فعل مضارع - للغائب - ليس له حرف زائد - معلوم / فعلٌ و فاعله « حجم »
- ۲) مضارع (بمعنى الالتزامي بسبب وجود حرف السين) - معلوم / فعلٌ و فاعله « حجم »
- ۳) مضارع - للمفرد المذكر الغائب - حروفه أصلية كلها - معلوم / فعلٌ و مع فاعله جملة فعلية
- ۴) فعل مضارع (يختص بالمستقبل بسبب وجود حرف السين) / فاعله « حجم » و الجملة فعلية

پاسخ: ۲

س و سوف فعل مضارع را از اخباری به مستقبل می برند.

آدرس کانال آموزش عربی حسن اسدی در تلگرام

@asha0

موفق باشید - آذر ۱۴۰۰